

Голос України

Газета Верховної
Ради України

Спад призупинено: бажане за дійсне?

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

№ 105 (2352) ■ Середа, 14 червня 2000 року ■ Ціна договірної

Це вже не симптом, а тенденція

Мінстат сповістив про зростання промислового виробництва у травні проти квітня на 0,7 відсотка. Приріст від початку року становить 10,8 відсотка. До цього можна ставитися по-різному, але якщо уряд втримає тенденцію до промислового зростання і йому поталанить на переговорах з кредиторами щодо реструктуризації деяких боргів, то це означає початок економічного одужання.

Стверджувати це вже можна на підставі коректної статистики. Навесні вона не могла бути такою через брутально низьку базу «економічних досягнень» минулого року і доволі сприятливу кон'юнктуру світових цін на продукцію базових галузей промисловості. Скажімо, металургії, яка формує ледь не третину валового внутрішнього продукту країни. Тим часом зростання промислового виробництва за рахунок експорту вже спостерігається і в інших галузях економіки.

(Закінчення на 3-й стор.).

Парламентська хроніка

Ранкове і денне засідання 13 червня

У Верховній Раді відбувся день уряду, на якому депутати заслухали інформацію Кабінету Міністрів про стан виконання законодавства про пріоритетність соціального розвитку села та продовольчу безпеку України. Перед обговоренням урядовці попросили сесію розглянути законопроект про пільгове ввезення в Україну світлих нафтопродуктів. Цей відступ від регламентних норм зумовлений тим, що на півдні України вже у розпалі жнива, і палне — проблема номер один.

Було запропоновано два законопроекти: урядовий, що передбачав скасувати акцизи для всіх нафтопродуктів, і депутатський, розроблений членами аграрного комітету Олегом Юхновським і Катериною Вашук. За ним пільги надавалися виключно на дизпальне для сільгоспвиробників. Законопроект від депутатів спочатку прийняли у першому і другому читаннях, а потім у цілому — 275 «за».

Звітуючи перед парламентарями про хід аграрної реформи, міністр Іван Кириленко наголосив, що прийнятий 10 років тому закон про пріоритетність соціального розвитку села та АПК, який він назвав першою спробою реформування аграрного виробництва, ефективно діяв лише в перші роки.

(Закінчення на 2-й стор.).

■ 1781 р. Народився архітектор Вікентій Беретті. Спорудив, зокрема, у Києві головний корпус університету.
■ 1783 р. У Криму засновано військово-морський оборонний пункт Ахтіар, що через рік став називатись Севастополем.
■ 1919 р. Не стало художника Олександра Мурашка.
■ 1961 р. Рада Міністрів УРСР прийняла постанову, згідно з якою було знято з державного обліку 364 пам'ятки архітектури культурного призначення.

14 червня

Нижній брейк у виконанні молодіжної політики

Ще недавно населення від 14 до 28 років мало певну, закріплену за ним нішу в соціально-політичному житті соціуму й іменувалося гордо — комсомольці. Вихователем та ідеологом молодих людей був ВЛКСМ, який ними керував і спрямовував у потрібне русло.

Нині молодь не та. Вона відповідає своєму часові. А час «великих змін» ставить перед нею важкі задачки на виживання. Безробіття, платна освіта, відсутність житла та соціальних гарантій, бідність батьків, які самі потребують допомоги і не в змозі забезпечити своїх дітей...

Мабуть, не дарма на зорі цих змін у молодіжну моду ввійшов танець «брейк» — імпульсивний, жорсткий, з акробатичними елементами. Його досі змушені танцювати юнаки та дівчата під заяжену касету державної молодіжної політики. Мовляв, крутіться, падайте і підстрибуйте і тільки так ви зможете чогось домогтися в житті.

Нарешті й у Верховній Раді дійшли руки до нашого... світлого майбутнього. Сьогодні там відбудуться парламентські слухання про становище молоді в Україні.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Знак біди

Червоного півня запустили в ліси

У Луганській області знову горів ліс. Цього разу — у Щастинському лісництві. Його працівники не змогли впоратися з вогнем самотужки. Довелося звернутися по допомогу до пожежників. На боротьбу з вогнем було кинуте 14 одиниць спецтехніки, більш як 80 пожежників, працівників лісгоспу. Верховий вогонь знищив 24 га 30-річного сосняку. Загальна площа з урахуванням торішнього згарища і сухої трави становила 49 га.

Цього року ліси області горіли більш як 150 разів. Вогонь зачепив майже 90 га, але таку велику лісову пожежу зареєстровано вперше.

Луганські пожежники зазначають, що зможуть визначити місце, де спалахне наступного разу. Прогноз спирається на простий аргумент: якщо в якомусь районі лісу ставлять приватну лісопильню, значить, тут невдовзі спалахне вогонь. Як правило, виникає верхова пожежа, що свідчить про підпал. Гадають, саме так і сталося у Щастинському лісі.

Передплата-2000

Спробуй і виграй!

Триває передплата газети «Голос України» на друге півріччя 2000 року. Традиційно «ГУ» проводить серед своїх передплатників розіграш заохочувальних призів. Тим, хто зробив свій вибір і передплатив нашу газету на 6 місяців — до кінця року, потрібно надіслати до редакції копію передплатної квитанції. На конверті обов'язково зробить позначку «Передплата-2000». Розігруватимуться найрізноманітніші призи. І все це завдяки нашим спонсорам:

48. Херсонському молодіжному фотоклубові (керівник Ігор Альперт) — фотоапарат «Кодак», набір фотоплівок.

49. Новокаховському заводу плавлених сирів (директор Микола Різак) — набори продукції заводу.

50. ВАТ «Херсонські комбайни» (генеральний директор Володимир Буряченко) — кавоварки автомобільні, набори стамесок, рулетки, художні вироби з металу, столик журнальний, дзеркало тощо.

Я вам пишу...

Не завадив би партквиток

Причиною наших негараздів є ставлення чиновників до своїх обов'язків. Раніше вони боялися втратити партійний квиток. Адже це означало кінець кар'єри. Вважаю, не зайво було б запровадити на державному рівні якийсь інший квиток, що служив би міридом відповідальності для керівних осіб.

О. ГАВРИЛЕНКО.

Олександрія
Кіровоградської області.

■ В Україні зареєстровано 40 мільйонерів.

■ Унаслідок обвалу породи на шахті ім. Гайового в Горлівці Донецької області загинув гірник.

■ У зв'язку зі святами Святої Трійці та Дня Конституції 19 та 28 червня — вихідні дні.

■ Понад 3,5 тисячі куб. м стічних вод потрапили в річку Південний Буг у районі Первомайська через відключення від електромережі каналізаційно-насосної станції «Кубанська-1».

До завершення передплати на друге півріччя залишилося два дні!

P.S.

«Другу Конституцію» — до дня взяття Бастії

Дещо історичним для законодавчої влади назвав минулий парламентський тиждень перший заступник Голови ВР Віктор Медведчук. Він пояснив це зрушенням процесу прийняття низки законодавчих актів, зокрема, трьох кодексів — «другої частини» Кримінального (друге читання), Господарського (перше читання), а головне — Цивільного кодексу (ЦК), який у першому читанні було прийнято ще... в червні 1997 року.

ЦК по праву можна назвати другою Конституцією, наголосив Віктор Медведчук, адже завдяки йому може бути означено 80—85 відсотків економічних відносин, права власності тощо. Вражає документ і обсягом — більш як півтори тисячі статей (такого документа, за словами першого заступника глави парламенту, Верховна Рада не приймала ні за часів СРСР, ні в період незалежності).

До 14 липня, за прогнозом В. Медведчука, Україна може отримати від парламенту і тексти двох гімнів (державного й духовного) та великого герба. За його словами, з огляду на те, що концептуальних суперечностей для представників лівих фракцій у запропонованих законопроектах не вбачається, є надія набрати під час голосування потрібні 300 голосів.

На суд парламенту наступного четверга (день прийняття рішень) буде винесено вдосконалений проект бюджетної резолюції та ще один (універсальний, доопрацьований на базі урядового) законопроект про приватизацію «Укртелекому».

А ось доля іншого кодексу — податкового — «в тумані». На запитання журналістів, якою Віктор Медведчук бачить процедуру його розгляду з тим, щоб устигнути прийняти до завершення нинішньої сесії, він сказав, що «ми готові думати, як позапланово розглянути цей кодекс». Але, щоб прогнозувати подальші дії — треба хоча б мати його в руках і ознайомитися з ним.

Окрім того, відповідаючи на гострі запитання представників мас-медіа, Віктор Медведчук заявив, що нинішній день уряду і парламентські слухання не будуть приводом для того, щоб «хтось робив оргвизовки». Він також спростував чутки про існування реальної плану змінення його з посади «в обмін на лояльність комуністів». На початку прес-конференції представив журналістському корпусу «нового старого» керівника прес-служби ВР Миколу Новосада.

Анатолій БЕНЬ.

Парламентська хроніка

Спад призупинено: бажане за дійсне?

(Початок на 1-й стор.)

Виробництво продовольчої продукції було рентабельним тільки до 1996 року. Капітальні вкладення в АПК за останні 10 років скоротилися в 9 разів, а в сільське господарство — майже у 20. На 2000 рік державним бюджетом такі асигнування взагалі не передбачені. Міністр звернув увагу, що упродовж останніх років сільське господарство було практично позбавлене доступу до кредитів. Частка короткострокових кредитів зменшилася в обсягах обігових коштів з 40 відсотків у 1991 році до 2—3 відсотків тепер. Загострюється соціальна і демографічна ситуація на селі.

Водночас міністр переконував, що завдяки заходам Президента і уряду реформи на селі йдуть «дуже неспротно, але незворотно», що спад виробництва «призупинено». Уряд прогнозує цього року виробництво сільськогосподарських культур на рівні не нижче минулого року: м'яса — 1,7 млн. тонн, молока — 13,3 млн. тонн, яєць — 8,6 млрд. штук. Це в основному забезпечує потребу внутрішнього ринку. На запитання депутатів, чи будемо взимку ми зі своїм хлібом, Іван Кириленко відповів, що виробництво зерна також очікується на минулорічному рівні — 24,5 млн. тонн. З них близько 12,5 млн. тонн — продовольче зерно, тоді як потреби населення становлять близько 6,5 млн. тонн.

До речі, нинішнього року не буде держзамовлення на зерно і всі ціни формуватимуться на ринкових засадах. На думку міністра, сьогодні проблема продовольчої безпеки не у відсутності продукції, а у низькій платоспроможності населення. Втім, доповідач так і не відповів конкретно: чи слід очікувати чергове підвищення цін на хліб.

«Хоча й намітилися позитивні зрушення в АПК, проте аграрну політику треба будувати не від бажаного, а від справжнього стану галузі», — наголосила голова Комітету ВР з пи-

тань аграрної політики та земельних відносин Катерина Ващук. А стан цей тривожний. Катерина Ващук звернула увагу, що на порозі XXI століття 4300 сіл не мають шкіл, 1200 — користуються привізною водою. Лише половина мають асфальтовані дороги, і лише 22 відсотки сіл газифіковані. На думку голови комітету, треба розробити і прийняти рамковий закон про фінансово-економічний розвиток села.

Неадекватною на урядовий оптимізм була реакція сесійного залу під час обговорення доповіді міністра та співдоповіді. Тим часом багатьом народним депутатам у їх виступах бракувало конкретного аналізу.

За підсумками дня уряду було запропоновано два проекти парламентської постанови — від аграрного комітету та депутатів-соціалістів Олександра Мороза та Валентини Семенюк. Першим проектом визнається ставлення уряду до проблем розвитку аграрного сектору недостатнім. Запропоновано Кабінету Міністрів низку конкретних заходів для досягнення стабілізації в АПК. Другий проект констатує, що весь зміст сучасної аграрної політики підірваний продовольчу безпеку України. Уряду рекомендовано за два місяці розробити і затвердити комплекс заходів, які вивели б АПК з глибокої кризи.

Третій, альтернативний, проект постанови запропонувала депутатська група «Трудова Україна». У ній, зокрема, передбачається вважати роботу уряду задовільною, доручити Кабінету Міністрів розробити закони про купівлю-продаж земельних ділянок, особливості підсобних господарств, кредитування сільськогосподарського виробництва, завершення реформування КСП. Наступного пленарного четверга на голосування буде винесено єдиний узгоджений проект постанови ВР за підсумками дня уряду.

Юліана ШЕВЧУК.

Брудні ігри

У 99-му виборчому окрузі на Кіровоградщині, де 25 червня відбудуться довибори до Верховної Ради, невідомими розповсюджено фальшивий номер газети кіровоградських соціалістів «Справедливість».

У «Лже-Справедливості» обливаються брудом опоненти кандидата-соціаліста Миколи Садового. А зміст інших матеріалів суперечить ідейним і моральним принципам, які сповідує кіровоградські соціалісти.

Метод розповсюдження фальшивих газет уже не новий. Читачі, мабуть, пам'ятають, як під час виборчих кампаній з'явилися «липові» номери і «Голосу України». Напевне, такий метод боротьби на виборах вельми ефективний, коли за це взялися уже в межах одного територіального виборчого округу.

Олег БОНДАР.

Кіровоград.

«Парасолька» має бути обов'язково

Напередодні парламентських слухань з проблем молоді наш кореспондент зустрівся з головою Українського національного комітету молодіжних організацій Володимиром РЯБІКОЮ і попросив його розповісти про молодіжний рух в Україні.

— Передусім треба відзначити: сьогодні для діяльності молодіжних організацій, усебічного розвитку юнаків і дівчат є достатня правова база. Проте, наголошу одразу, деякі важливі документи не мають чинності через вкрай складне економічне становище, з одного боку, а з другого — деякі державні органи фінансують молодіжний напрям за залишковим принципом. Хоча й відомо: недостатня увага до молодіжної політики обходиться згодом значно дорожче. Інколи — втраченими поколіннями.

Усюди насамперед дбають про створення можливостей для реалізації потенціалу молоді. Отож якщо ми не використаємо потенціал підростаючого покоління, то вихід країни з кризи затягнеться на довгі роки.

— Можливо, проблема не лише в тому, що деякі державні органи ігнорують молодіжне середовище, а й у тому, що в ньому наявна якась нездорова конкуренція?

— Молодіжний рух структурувався, набув певного досвіду. Це зазначають і закони, прийняті Верховною Радою, і укази Президента, спрямовані на підтримку молодіжного руху, і навіть фінансування організацій через державний бюджет. І коли молодіжним організаціям різного забарвлення доводитися одна з одною важко, то УНКМО вдається їх мобілізувати на розв'язання поточних проблем юнаків і дівчат. Роблю на цьому акцент, бо лише за такої умови влада вестиме діалог з молоддю. Тим паче що зпонад 60 зареєстрованих молодіжних організацій 54 представлені в Національному комітеті. Ми згуртуємо водночас і 500 регіональних об'єднань. Саме тому альтернативи УНКМО немає.

Що стосується молодіжного парламенту, то їх на сьогодні є аж два, хоча жоден не зареєстрований Міністерством юстиції. Є декілька молодіжних урядів, один з яких підтримує Кабінет Міністрів, бо свого часу його створення ініціював колишній уряд.

На наш погляд, це рішення — поспішне. Закон про молодіжні і дитячі громадські організації визначає, в якій спосіб держава в особі органів влади співпрацює з молоддю. Так, своєрідна «парасолька» має бути. Тому УНКМО — це не стільки організація, скільки система взаємин, правила гри для наявних молодіжних організацій.

— Будь-які парламентські слухання завершуються низкою рекомендацій, які приймають законодавці. Яких результатів очікує молодь опісля нинішнього розгляду питання у Верховній Раді?

— Сьогодні молодь готова взяти на себе відповідальність за реалізацію державної політики у сфері її інтересів. А тому ми сподіваємося на традиційну підтримку народними обранцями наших зусиль щодо виховання підростаючого покоління.

Зазначу: в усі часи парламент допомагав розв'язувати проблеми фінансування молодіжних програм, підтримував наші ініціативи щодо створення робочих місць для молоді, її освіти.

Нині ми хочемо запропонувати програму виховання дітей і також сподіваємося на підтримку законодавців.

Молодь з розумінням ставиться до проблем, які є в суспільстві, проте вона хоче, щоб їй також не заважали реалізувати свій потенціал. Зокрема, гостро стоїть питання щодо кредитування освіти, молодіжного будівництва тощо.

Молодь легко підняти на різні справи, але їй потрібно створити умови для всебічного розвитку.

Розмову вів
Володимир КОРОЛЮК.

«Допоможіть не втратити надію»

Це рядки з листа до народного депутата від людини, котрій залишалося жити на білому світі місяць. Так визначили лікарі. Аортальний порок серця не сумісний з життям...

«Операція зі вживлення штучного клапана серця потребує багато грошей. Для мене, колишньої працівниці дитячого садка, майже 7 тисяч гривень — недосяжна сума. У Каневі вже зібрали на операцію 2 тисячі гривень. Цього, звичайно, замало. А до фатального дня залишається ще менше часу.

...Олексію Андрійовичу, благаяю вас, допоможіть не загинути... Допоможіть не втратити останню надію...» Більш як рік минуло відтоді, як канівчанка Лідія Білецька написала цього листа народному депутату України по виборчому округу № 201 Олексію Марченку. А згодом надіслала ще одного. Завдяки депутатському зверненню до міністра охорони здоров'я, а також добродійному збиранню коштів, організованому Олексієм Марченком, Лідію Трохимівну було успішно прооперовано в Київському інституті серцево-судинної хірургії. Жінці врятували не лише життя. Їй повернули віру в добро, людяність, чуйність.

Як і в кожного «мажоритарного» депутата, звернень виборців про допомогу в Олексія Марченка дуже багато. За два роки він прийняв більш як тисячу виборців. Направив на реагування понад 500 депутатських звернень. Надав сотні консультацій. Його працездатності, невичерпній енергії дивуються навіть колеги-депутати, знаючи, з якою відповідальністю підходить Олексій Марченко і до участі в законотворчому процесі Верховної Ради. Адже перш ніж внести до проекту закону власну поправку, проголосувати за нього, народний депутат піддає законопроект громадській експертизі. Багато зусиль доклав Олексій Андрійович, працюючи у складі робочої групи з ухвалення закону про фіксований сільгосподаток Комітету ВР з питань аграрної політики та земельних ресурсів. Тут особливо знадобився його 10-річний досвід керівника сільськогосподарського району, котрий знає всі підводні камені галузі.

— Ми завжди знаємо, над чим працює наш народний депутат, — розповів голова Черкаської райдержадміністрації Іван Полудень. — Олексій Андрійович шотижня буває у своєму окрузі. У нас склалася тісна співпраця, цілковите взаєморозуміння. І це допомагає розв'язувати гострі проблеми району.

Іван Іванович пригадав, яка нещадна «битва» розгорнулася позаторік навколо ВАТ «Черкаська нафтобаза». Київські нафтові «кити» заволоділи не «проковтнули» прибуткове підприємство. Якби не втручання Олексія Марченка. Ціною надзвичайних зусиль, нервів і, безперечно, мужності та витримки народний депутат відстояв права трудового колективу в процесі приватизації. Сьогодні ставити крапку в цій історії ще рано. Тож Марченко і далі тримає цей процес під депутатським контролем.

Наполегливість, підспрямованість, словом — характер Олексія Андрійовича допомагає йому домогтися, здавалося б, неможливого. Так було зі створенням за його ініціативи урядової комісії з розслідування розкрадання основних фондів на Харківському тракторному заводі. За його поданням господарства області поставлено 81 трактор у рахунок недоодрержаної дотації з держбюджету. За депутатським клопотанням Міністерство з надзвичайних ситуацій, після розгляду в інших міністерствах і відомствах, ухвалило рішення про надання статусу ліквідаторів Чорнобильської катастрофи цілій частині військовослужбовців, котрі 1986 року перебували у складі банно-прального загону. А ще, розповідали в окрузі, їхній депутат опікується сиротами з Канівського будинку-інтернату, багатодітними родинами, престарілими мешканцями будинків ветеранів, хворими на цукровий діабет... Допомогає завершити будівництво Черкаської районної лікарні, споруджувати Свято-Успенську церкву, допомагає фінансування капітально-ремонтну музею Тараса Шевченка в Каневі.

Якось, перебуваючи в одному з черкаських сіл у відраженні, запитала гурт жінок, які стояли біля сільради, чи знають вони свого народного депутата. «Аякже, — широко здивувалися запитанню, — він же наш, сільський... Знаємо Олексія з пуп'янка. Тут споконвіку жили його діди-прадіди. Він знає, який солоний піт на бурякових гонах — не раз допомагав матері в ланці...» І розповіли, як після сільгоспакадемії працював Олексій у рідному селі агрономом, як ставарся, недосипав ночей, щоб уродило, а потім у районі «підвищили». «Справді — народний депутат. Бо обраний з поваги, а не за гроші», — дали повну характеристику земляки Олексію Марченку.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Від редакції. Сьогодні, 14 червня, у народного депутата України Олексія Марченка день народження. Йому виповнюється 45. Чудовий вік молодості, зрілості, неспокою, натхненних звершень! Козацького здоров'я, гетьманської волі Вам, Олексію Андрійовичу!

Це вже не симптом, а тенденція

Коментар

(Початок на 1-й стор.).

Ми знову експортуємо більше, ніж завозимо в Україну. Це добре, бо є запорукою подальшого економічного зростання і курсової стабільності національних грошей. Але, з другого боку, це зобов'язує до особливого пильнування за коливаннями на зовнішніх ринках, які здатні спричинити в будь-який момент нову кризу.

Зрештою даються взнаки наслідки приватизації та минулорічної девальвації гривні в зорієнтованих на внутрішній ринок галузях — легкій, харчовій, транспорту і зв'язку.

Багатомісячне зростання валової доданої вартості у промисловості призвело до зростання інвестицій в основний капітал (за 4 місяці на 5,9 відсотка), і це з часом стимулювало розвиток будівництва.

Політика «дешевих» грошей, відмова МВФ від кредитування України спонукали Нацбанк шукати капіталовкладення в реальну економіку на внутрішньому ринку. Для цього тричі упродовж п'яти місяців знижувалася облікова та ломбардна ставки за кредитами і двічі послаблювалися резервні вимоги до комерційних банків. Як наслідок, значно зросли обсяги кредитування і знизилися відсоткові ставки. Не можна не помітити той факт, що на тлі позитивної статистики комерційні банки зробили перші обережні кроки на шляху до кредитування виробників та переробників сільськогосподарської продукції (поки що на 500 мільйонів гривень). Однак до стабільного розвитку фінансового ринку потрібні подальші структурні реформи в економіці, про що свідчить нестримне зростання грошової бази, хисткий інфляційний клімат, надміру великий прес боргових зобов'язань країни.

Сергій ВЛАД.

Фотофакт

Щоб конвертувати власну зарплату, торгують наші співвітчизники висівками, комбікормом та борошном на трасі Донецьк—Маріуполь.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Ось і закінчилося солодке життя

Ціни

В Луганську різко подорожчав цукор. Буквально за три години закупівельні ціни на нього піднялися зі 105 грн. за мішок до 150 грн. 8 червня роздрібна ціна напирікніці дня становила 3 грн. за кілограм. Подорожчання призвело до зростання купівельного попиту на цукор. Платоспроможне населення купує його мішками, довіряючи чуткам, що вже завтра ціни піднімуться до 5 грн. за кілограм. Начальник держінспекції з контролю за цінами в Луганській області Володимир Валунський змушений визнати, що впливати на ціноутворення за нинішніх умов його структурі дуже важко.

9 червня ажіотаж навколо цукру тривав, з тією лише різницею, що головною дійовою особою на споживчому ринку став дефіцит. Поки працівники держінспекції з контролю за цінами з'ясовували, звідки «ростуть ноги» у таких накруток на цукор, торговці поквалилися його приховати, штучно створюючи ще більший ажіотаж.

До корпункту газети «Голос України» 9 червня зателефонували декілька читачів і поставили одне й те саме запитання: як їм жити далі? У зв'язку з подорожчанням цукру немає змоги зробити традиційні заготовки на зиму, отже, цей рік буде ще важчий, ніж минулий. Чи виживуть?

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Вогонь збирає «данину»

Два людські життя забрала пожежа, що сталася на пасіці в Суховершському урочищі поблизу села Камбурдіївка Онуфріївського району. У вогні загинули господар пасіки та її охоронець.

Пожежа сталася опівночі. Смолоскип, що палав над житловим вагончиком, помітили, люди побігли по допомогу в село, розташоване за шість кілометрів від місця події. Звідти зателефонували до райцентру. Та коли прибули пожежні, рятувати вже не було чого.

На місці події працює слідча група. За попередніми даними, як повідомив інспектор центру громадських зв'язків УДПС УМВС України в Кіровоградській області Микола Леськів, причиною пожежі стало необережне поводження з вогнем у нетверезому стані.

Олег БОНДАР.

Залишився назавжди з сумчанами

Понад чверть віку Михайло Лушпа самовіддано працював у рідних Сумах — керував містом, перетворюючи його на індустріальний, культурно-мистецький центр.

Віддаючи належне цій людині, депутати Сумської міськради напередодні 80-річчя Михайла Панасовича вирішили перейменувати одну з найкрасивіших магістралей обласного центру — проспект Космонавтів — на проспект ім. Михайла Лушпи.

Владислав ЖМУРКОВ.

Кримінал

Досудився!

Хмельницький обласний суд, очолюваний досвідченим юристом Олексієм Леванчуком, довів, що вітчизняна суддівська система сама здатна боротися зі своїми колегами, які стали спекулювати законом. Колегія обласного суду проаналізувала низку ухвал одного судді з північного району області, що стосувалися розмитнення транспортних засобів. І визнала не тільки неправочинність рішень, а й констатувала зловживання службовим становищем. На цій підставі голова облсуду зробив подання Президенту України про звільнення судді Н. з посади, а матеріали перевірки подав в обласну прокуратуру. За даними фактами порушено кримінальну справу.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Хто «охоронятиме» каховських путан?

Правоохоронними органами Нової Каховки завершено розслідування справи — про подібне на Херсонщині досі не чули. Перед судом поставили дві особи, котрі «обкладали даїніною» поїї на трасі Ростов — Одеса — Рені.

Рекетири виступали у ролі «даху», допомагали жрицям кохання розшукувати невдячних клієнтів, котрі «забували» розрахуватися за послуги. Кожна путана віддавала «охоронцям» п'ять гривень щодня зі своїх заробітків. Непокірних приборкували швидко — вивозили подалі від міста й погрожували, що скалічать.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсонська область.

Виродків більше

Жах

Звірства, з якими бандити вбили двох дівчат, навели жах на мешканців Вінниці. Тому в день похорону 21-річної Лариси М. — її розчленоване тіло знайдено неподалік вулиці Червоноармійської — відбулася акція протесту проти зростання злочинності і бездіяльності влади. Начальник УМВС області генерал-майор міліції Валерій Бевз на прес-конференції для журналістів повідомив, що вже вдалося вийти на слід злочинців...

26-річна Оксана Г., старший лейтенант міліції, приїхала з Чернігова, де проходить службу, до батька в гості. Дівчину знайшли згвалтованою і вбитою за кладовищем на вулиці О. Кобилянської. Убивць затримано, і вони зізнались у скоєному. Затримано також убивцю начальника відділення кримінальної міліції Вінницького райвідділу, старшого лейтенанта, життя якого обірвалося в селі Вінницькі Хутори. Про смерть 21-річного студента медуніверситету — його тіло з чотирма ножевими пораненнями знайдено на вулиці Келецькій — головний міліціонер області відгукнувся як про вбивство на ґрунті п'яних «розбірок» молодиків. Ті, на чий совісті смерть хлопця, відомі.

На допомогу міліціонерам, які чергують в обласному центрі, прийшли воїни полку військ внутрішньої служби «Ягуар». Більш як у два рази збільшено кількість піших маршрутів. Особливо побиляло міліціонерів на вулицях у вихідні дні.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

У номер

■ Київ

Інваліду — довічну пенсію

Уповноважений з прав людини Верховної Ради України Ніна Карпачова відкрила провадження за фактом замаху на екс-кандидата в президенти, лідера Прогресивної соціалістичної партії Наталю Вітренко в жовтні минулого року, коли постраждали більш як 40 осіб.

На її думку, громадянам, які перебували на тривалому стаціонарному лікуванні, грошова допомога не забезпечує повною мірою права на захист і відновлення здоров'я.

У зв'язку з цим Н. Карпачова пропонує урядові вирішити питання про забезпечення належної соціальної допомоги потерпілим, а також довічної персональної пенсії А. Кушніковій, яка внаслідок отриманих поранень стала інвалідом.

■ Полтава

До лікаря — через касу

На Полтавщині запроваджується нова форма стосунків між хворим і лікарнею — лікарняні каси. Тобто пацієнт сам сплачує за своє медичне обслуговування, перераховуючи певний відсоток із зарплати або роблячи одноразові внески. Першу касу організовано в Комсомольську. Очікується, що вже найближчими місяцями вони з'являться при кожній центральній районній і міській лікарнях.

■ Одним абзацом

■ 15 червня буде закрито всі стихійні ринки Херсона. Рішення про це схвалено на спільній нараді представників міськради, силових структур та директорів усіх міських ринків. З метою посилення контролю за обігом коштів запроваджують неодмінну вимогу — в усіх збирачів плати з торгових місць мають бути переносні касові апарати.

■ У Чернівецькому художньому музеї відкрито новий експозиційний розділ «Культурне мистецтво Буковини». Його окрасою стали старовинні ікони «Бичування Христа», «Шлях на Голгофу» та «Зняття з хреста», яким повернули життя майстри київської реставраційної компанії «Україна».

■ Три особи отримали опіки різного ступеня внаслідок вибуху печі з виплавки металу на комбінаті панельного будівництва в Донецьку.

■ Двоє дітей загинуло та одна — травмована під час обвалу стіни недобудованого Будинку культури у місті Змієві Харківської області.

■ Слідчий відділ УСБУ в Закарпатській області порушив кримінальну справу стосовно одного з підприємців Тячівського району. Меткий «бізнесмен», завантаживши автомобіль нісьмома китайськими міні-тракторами «Хебей-150» та навесними знаряддями, прагнув переправити їх у Румунію як запчастини для сільгосптехніки. На митному посту «Дякове» що аферу розкрили.

■ За рішенням сесії Рівненської обласної ради у школах області з нового навчального року запроваджують новий предмет — християнську етику. Вчителів для викладання взявся підготувати університет «Острозька Академія».

■ Нинішнього літа у санаторіях Луганщини та в інших областях України буде оздоровлено 1246 дітей-сиріт. На ці цілі облдержадміністрацією передбачено виділити 1702200 гривень. Частина грошей уже сплачено. Днями 94 юні луганчанини, які належать до пільгової категорії дітей, вирушають на відпочинок до «Артека».

За повідомленнями інформаційних агентств і кореспондентів «Голосу України».

■ Фотофакт

Тракторист Анатолій Козьмін та комбайнер Віталій Зубик із села Летава Чемеровецького району на Хмельниччині заготовляють зелений корм для худоби.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

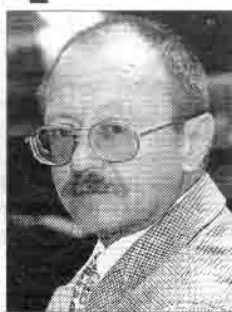

В історії українського парламентаризму — нова сторінка

Зі створенням
більшості зростає
ефективність
законотворчості

Нещодавно, у травні, Верховна Рада України третього скликання вступила в другу половину визначеного їй Конституцією терміну діяльності. Ця віха минула буденно, але в політологів з'явилася добра нагода для глибокого аналізу процесів, що відбулися в нашому парламенті в ході п'ятої сесії, та їх впливу на подальший розвиток суспільства. Грунтовні дослідження, будемо сподіватися, попереду. Сьогодні ж на запитання журналіста відповідає керівник апарату Верховної Ради В'ячеслав КОВАЛЬ.

Саме у цей період започатковано якісно нову сторінку в історії українського парламентаризму: сформовано парламентську більшість, яка не лише підтримала програмні засади Послання Президента Леоніда Кучми про стратегію економічного і соціального розвитку України на 2000—2004 роки, а й зобов'язалася на законодавчому рівні забезпечити її реалізацію, схваливши програму діяльності Кабінету Міністрів.

— Так би мовити, декларація про наміри чудова. Але як реалізується вона в парламентських буднях?

— З перших днів роботи Верховної Ради в нових умовах парламентська більшість зосередила увагу на проблемі підвищення ефективності законотворчої роботи, консолідації для цього зусиль усіх гілок влади.

Вже протягом перших трьох місяців діяльності п'ятої сесії Верховна Рада прийняла стільки законів, скільки уся попередня, четверта, сесія. За підсумками травня, якщо порівнювати з аналогічним періодом третьої (також весняної) сесії, кількість розглянутих проектів законів збільшилась на 47 від-

сотків (349 проти 237), а прийнято законів на 54 відсотки більше (163 проти 106). Від початку сесії ратифіковано 47 міжнародних угод, тобто стільки ж, скільки за другу й четверту сесії разом.

— Пане В'ячеславе, погодьтеся, що до початку п'ятої сесії понад 60 відсотків введених у дію законів були лише змінами та доповненнями до чинних законодавчих актів, то в ході нинішньої сесії практично кожен другий закон прийнявся в новій або оновленій редакції. Саме такі закони не лише вдосконалюють правову базу держави, а й приводять її у відповідність з вимогами Конституції, реальними потребами і можливостями сучасного етапу соціально-економічного розвитку нашого суспільства.

Ось на що ще хочу звернути увагу. Хоч Верховна Рада значно підвищила інтенсивність розгляду законопроектів на пленарних засіданнях, портфелі

профільних комітетів не худнуть. Жодного дня впродовж усієї п'ятої сесії кількість законопроектів, що опрацьовуються в комітетах, не була меншою 700. І майже кожен новий проект закону (крім питань ратифікації) супроводжується внесенням альтернативних законопроектів. Це додає клопоту і народним депутатам, і експертам, адже необхідно детально проаналізувати кожен з них, зіставити їх норми. Але це корисний клопіт: є можливість відібрати найдосконаліший, найбільш виважений варіант і доповнити його раціональними положеннями з інших проектів.

— На минулих сесіях, та й під час роботи минулих скликань, часто бувало: законопроект виносився на пленарне засідання або недоопрацьований у комітеті, або, навпаки, робота комітету категорично не сприймається сесійним залом. Як з цією взаємодією зараз?

— Рівень попереднього опрацювання законопроектів у комітетах Верховної Ради підвищується поступово, але неухильно. Цьому посприяла ротація керівників комітетів. Нині у 19 з них (усього комітетів 24) домінують представники фракцій і депутатських груп, що ввійшли до парламентської більшості.

Суттєво вдосконалюється юридична експертиза законопроектів. Ініційовані народними депутатами проекти законів, що можуть вплинути на доходи і видатки бюджетів усіх рівнів, як правило, надсилаються для попередньої оцінки в Кабінет Міністрів України. Висновки його фахівців беруться до уваги при

узгодженні Координаційною радою більшості і Погоджувальною радою фракцій та депутатських груп переліку питань, що пропонуються до розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради.

Для опрацювання кожного проекту закону в комітетах формується супроводжувальна група з народних депутатів та експертів. Тепер до складу таких груп включаються і представники адміністрації Президента та секретаріату Кабінету Міністрів. У підписаному Головою Верховної Ради зведеному плані підготовки і супроводу законопроектів та питань порядку денного п'ятої сесії на березень—липень 2000 року визначено персональний склад супроводжувальних груп для кожного з 491 питання, що готується на розгляд Верховної Ради України.

— Отже, можна говорити і про реальні кроки у співпраці гілок влади, і про більш конструктивну систему роботи над проектами.

— Після сформування парламентської більшості відчутно зменшилась кількість законів, які повертаються для повторного розгляду Верховною Радою з пропозиціями (або вето) Президента України. Якщо за минулу, четверту, сесію Президент повертав на повторний розгляд практично кожний третій з прийнятих парламентом законів, то за п'яту цей показник не виходить за межі 20 відсотків. Це зумовлено, зокрема, тим, що у новоприйнятих законах зменшилась політизація правових норм. Це на користь суспільству, адже в заполітизованих

положеннях законів було надміру політичної декларативності, а отже, вони були складними для виконання на практиці. Нині парламентська більшість консолідує зусилля на раціональності вирішення таких питань. Завдяки такому підходу вдалося у досить стислі строки затвердити доопрацьований держбюджет на 2000 рік, внесений урядом лише на початку п'ятої сесії.

З часу сформування парламентської більшості Верховна Рада стала активніше розглядати проекти законів, визначені Президентом як невідкладні. Якщо на четвертій сесії з 30 таких законопроектів не прийняли жодного, а в першому читанні — лише 4, то на п'ятій сесії (з другої половини березня, коли Президент вніс відповідний перелік) із 53 невідкладних законів прийнято в цілому 5, у першому читанні — 4, а 3 враховані у положеннях інших законодавчих актів.

До завершення п'ятої сесії лишається трохи більше місяця. За цей час парламент України розгляне ще чимало законопроектів, необхідних для ефективного вирішення життєво важливих соціально-економічних та політичних проблем. Підсумки роботи Верховної Ради України в умовах функціонування парламентської більшості переконаливо свідчать, що з цим завданням депутатський корпус успішно впорався.

— Що ж, залишається побажати Верховній Раді не звертати з обраного конструктивного шляху.

Розмову вела
Марина СЛЮСАРЧУК.

Віктор Мусіяка: «Я політик здорового глузду»

Віктор Мусіяка, заступник голови парламенту попереднього скликання, знаний в Україні політик. Нині він кандидат у депутати Верховної Ради України по 115-му Львівському виборчому округу. Наш кореспондент зустрівся з Віктором Лаврентійовичем і запитав, що змусило його обиратися до законодавчого органу України.

— Чому я обираюся до парламенту? Вважаю, що, працюючи протягом чотирьох років на посаді заступника Голови Верховної Ради України, я доволі непогано освоїв законодавчу роботу. Власне, саме парламентові попереднього скликання вдалося закріпити фундамент Української держави. Насамперед маю на увазі прийняття Конституції України. Хоча поки що ідеї, закладені до Основного Закону, великою мірою не реалізовані. Проте саму Конституцію як документ визнано однією з найкращих у Європі. Про це, наприклад, свого часу йшлося під час львівського саміту президентів дев'яти європейських країн. Наш Президент, шоправда, тоді промовчав, але незабаром референдум показав, якої він думки про Конституцію України. Аналізуючи все, що відбувалося у парламенті попереднього скликання та що відбувається нині, я дійшов висновку, що будь-які зміни мають ґрунтуватися передусім на повазі до закону та прав конкретної людини, бо інакше все це нагадуватиме відстоювання корпоративних інтересів тих чи тих впливових політичних груп. Але завтра вони можуть втратити цей вплив, то що, знову будемо міняти Конституцію?

— З огляду на твердження, що збоку видніше, хотілося б запитати, якою вам бачиться робота парламенту після створення більшості?

— Політичні процеси, які увінчалися створенням парламентської більшості, я оцінюю неоднозначно. Ще раз наголошую, що у своїх оцінках я насамперед виходжу із переконання, що всі зміни мають ґрунтуватися на безумовному дотриманні законів. Така моя позиція, до речі, не всім подобалася і тоді, коли я був заступником голови парламенту. Стосовно створення більшості, то, на мою думку, її потрібно було створити відразу після обрання парламенту, але річ у тім, що інтереси депутатських груп та фракцій не завжди збігаються. Урешті-решт, після певного «стимулювання», більшість з'явилася, але, на мою думку, це можна було зробити без застосування силового тиску. Адже так звана меншість сьогодні також працює, а це означає, що нам не потрібно прагнути занадто чіткого вододілу між більшістю та меншістю. Аналізуючи результати голосування, ми бачимо, що дуже часто воно забезпечується саме участю у ньому меншості. Широко кажучи, представники більшості не мають цілковитої віри у непохитність своїх рядів. Це я до того, що маємо прагнути, щоб парламент почував себе єдиним організмом. Стосовно нинішньої роботи парламенту, то вважаю: було помилкою розривати у часі обговорення та прийняття законопроектів. Розумію, що зроблено це з метою забезпечення явки депутатів, та коли якимось питанням доповідається у п'ятницю, а голосування має здійснюватися наступного

четверга, то часом навіть доповідач не пам'ятає, про що йшлося під час обговорення. Саме тому є підстави казати про якість прийнятих рішень. Разом з тим можемо стверджувати, що процес творення більшості наближає нас до відповідальності парламенту за формування уряду. І тоді логічно є можливість розпуску парламенту, якщо йому не вдається сформувати уряд.

— У цьому зв'язку хотілося б почути вашу думку щодо пропонування змін до Конституції за результатами всеукраїнського референдуму. Наприклад, законопроект, поданий групою народних депутатів, якраз і передбачає залежність парламенту від здатності сформувати уряд?

— Відразу скажу, що завжди негативно оцінював спробу змінити Конституцію. Гадаю, що нам потрібно пожити за чинної Конституції певний період часу. На жаль, у нас весь час триває боротьба за перерозподіл влади. І сьогодні вона в найгострішій стадії — фактично можна казати про намагання змінити конституційний лад. Однак, оскільки референдум відбувся, потрібно втілювати його положення. І тут постає запитання: як? Коли вже вносити зміни до Конституції, то насамперед маємо гармонізувати повноваження парламенту, Президента та уряду. Виходячи з цього завдання, вважаю, що законопроект, поданий групою народних депутатів, якраз і має на меті врівноваження владних повноважень. Саме цей законопроект фокусує увагу не на тому, чи буде сформовано більшість, а скоріше на тому, чи вдасться парламенту обрати уряд. Бо важливою є не більшість сама по собі, а відповідальність парламенту за дії уряду. Тоді уряд зможе обіптеритися в своїй роботі на парламент. А коли депутатам не вдається сформувати уряд, то Президент має розпустити парламент і призначити нові вибори. У цьому є логіка.

— А якою «логікою» ви наділили б верхню палату парламенту?

— Хотів би нагадати, що у нас унітарна держава, а з огляду на це потреба у другій палаті не є нагальною. Якщо зважити, що регіональні еліти, які мають сьогодні достатньо економічної влади, збільшать ще й свій політичний вплив, то це може загрожувати центральній владі та сприяти зростанню регіоналізації, що в майбутньому може поставити питання цілісності держави. Сьогодні навіть Росія, яка є класичною федерацією, намагається концентрувати владу в центрі, у Великобританії палата лордів також доживає останні дні. Проте, навіть наводячи ці приклади, я хотів би сказати, що управління державою має ґрунтуватися насамперед на власних традиціях. А крім того, якщо такі буде створено верхню палату, то маємо забезпечити демократичну процедуру обрання до неї, щоб це був парламент обраних, а не парламент призначених чи «протиснених» виконавчою вертикаллю.

— Беручи сьогодні участь у виборах до Верховної Ради, чи відчуваєте ви тиск цієї владної вертикалі?

— Я дуже добре відчув його під час попередніх виборів. Стосовно нинішніх довиборів по Львівському 115-му виборчому округу, то на моїх прихильників уже двічі здійснювали напади під час поширення агітаційних матеріалів, причому один раз за участю міліції. Разом з тим у Львові, за досить незалежної позиції міської влади, є достатньо можливостей для ведення передвиборної кампанії. Шоправда, невідомо, якою буде картина під час голосування та підрахунку голосів, адже відомо, що так званий «адміністративний ресурс» залучається в останній момент.

— Вікторе Лаврентійовичу, зважаючи на те, що ви трива-

лий час працювали на високій державній посаді, хотілося б почути вашу думку щодо сьогоднішньої економічної стратегії.

— Мені хотілося б, щоб уряд, отримавши програму дій, дотримувався її положень. Крім того, з моєї точки зору, стратегія уряду має бути цілком самостійною, оскільки він відповідає за все, що відбувається в економіці. Коли ми кажемо про сегменти економіки — енергетику, важку промисловість, сільське господарство, то маємо вимагати чіткої позиції уряду щодо їх розвитку. Сьогодні, наприклад, багато говорять про енергетику, про потоки «живих» грошей, про те, хто їх повинен контролювати. Це, безумовно, важливо, але хотілося б, щоб ці проблеми розглядалися у контексті загальноекономічної ситуації. Адже сьогодні бракує «живих» грошей, які дозволять б провадити нормальні взаєморозрахунки та наповнювати бюджет. Тому перш ніж запроваджувати якусь новачку, потрібно врахувати усі можливі нюанси.

— Вікторе Лаврентійовичу, сьогодні так само дуже багато говорять про реформування податкової системи країни. Але, здається, що у той час, коли ви були заступником Голови Верховної Ради, про цю проблему говорилося не менше. Поясніть, будь ласка, чому парламенту попереднього скликання не вдалося провести податкову реформу та що гальмувало ці процеси?

— Пам'ятаєте, наприкінці 1997 року до парламенту було подано пакет законопроектів під назвою «Економічне зростання». Він включав майже 70 законопроектів, і саме мене було призначено керівником узгоджувальної комісії між парламентом і урядом. У першому читанні було прийнято десятки законопроектів, які мали б розв'язати економічні проблеми. Так, як просив того часу уряд. Та потім уряд чомусь втратив інтерес до «проштовхування» цих законопроектів через парламент.

— Але, здавалося б, у цьому мали бути зацікавлені усі, в тому числі і депутати?

— Начебто так. Ми йшли до того, щоб бюджет на 1998 рік приймати на новій податковій базі. На той час особисто я мав зустрічі із радником президента США Морнінгстаром, заступником міністра фінансів США Ліптонем і було досягнуто домовленості, що у разі проведення податкової реформи міжнародні фінансові організації нададуть майже 3 мільярди доларів допомоги. Ці гроші були потрібні для соціальних виплат на період, поки не запрацює нове податкове законодавство.

— На завершення хотілося б дізнатися, з яким політичним спектром парламенту ви себе ідентифікуєте сьогодні та, відповідно, яка група чи фракція вам ближча?

— У попередньому парламенті я був нормальною, поміркованою людиною, політиком здорового глузду. У мене були нормальні, ділові стосунки з представниками різних політичних сил, бо вони, сподіваюся, бачили — усі свої зусилля я спрямовував на прийняття законів в інтересах економіки, захисту прав людини, на встановлення нормальних стосунків між політичними партіями в інтересах побудови цивілізованої правової держави. Але біда в тому, що у нас, по суті, нема відповідальності за невиконання законів, а коли так, то громадяни нашої держави беззахисні. Тож я переконаний, що законів і Конституції насамперед на сто відсотків мають дотримуватися Президент та інші посадові особи, а отже, вони матимуть моральні підстави карати тих, хто їх порушує.

Взяв інтерв'ю
Сергій ЛАВРЕНЮК.

Хто першу чеченську війну
пом'яне, той лиха не мине

Муфтії, він же глава адміністрації Чечні

Муфтія Чечні Ахмада-хаджі Кадирова призначено главою тимчасової адміністрації Чеченської Республіки. За словами Кадирова, очолити адміністрацію Чечні йому запропонували давно, а саме призначення відбулося в понеділок. Кадирова було запрошено на зустріч з президентом РФ, котрий представив його членам Ради безпеки як главу адміністрації Чечні.

За версією помічника президента РФ Сергія Ястржембського, рекомендацію Кадирову дав сам командувач Північно-Кавказького військового округу та об'єднаного угруповання генерал Геннадій Трошев. Генерала і президента РФ не бентежить той факт, що в 1994—1996 роках Кадиров брав участь у військових діях у лавах ополченців проти федеральних сил. До речі, саме 1995 року він став муфтієм Чечні. Простіше кажучи, він — людина з дудаєвського гнізда.

Утім, часи змінюються. Сьогодні муфтії начебто перебуває з другого боку барикад: Аслан Масхадов оголосив Кадирова «ворогом номер один» і засудив до смертної кари. На Кадирова та його сина вже було вчинено кілька замахів. Але в Кремлі, судячи з усього, переконані, що засуджений бойовиками до смерті глава адміністрації зможе працювати в Грозному. Принаймні там переконані в його величезному авторитеті серед чеченців. Проте авторитет не бронезилят...

Яна СТАДІЛЬНА.
Фото АП.

Зібралися ділові люди

У Москві під керівництвом президента російської Співки промисловців і підприємців Аркадія Вольського відбулася нарада Міжнародної асамблеї ділових людей. У ній взяли участь генеральний директор «Білопромбудбанку» Микола Раков, начальник управління «Промінвестбанку України» Володимир Палієнко, президент «Кредитімпексбанку» (Москва) Дмитро Катай.

В інтерв'ю кореспондентів «ГУ» гендиректор Асамблеї Євген Цимбал заявив: «На нараді представників бізнесових кіл України, Росії і Білорусі було засновано Центр сервісного обслуговування і передпродажної підготовки автомобілів ЗІЛ-5301 (бічок) виробництва заводу ім. Лихачова у Дніпропетровську та їх реалізації у всіх регіонах України». На думку Є. Цимбала, проєкт створення такого центру в Дніпропетровську буде вигідний усім його учасникам. Він також наголосив, що невисока ціна (орієнтовно 8 тис. доларів США) дасть змогу знайти в Україні необхідну кількість споживачів для успішного розвитку проєкту.

Світлана ФІЛІМОНОВА.
Москва.

Корупція в чомусь схожа на секс

Колись на одному з перших телемовств СРСР — США якась пані заявила на увесь світ: «У нас у країні сексу немає». Ця фраза стала загальною. Не менший фурор спричинила заява, зроблена кілька років тому колишнім міністром внутрішніх справ Литви в уряді консерваторів Відмантасом Жемялісом: «У країні корупції немає». Скільки сатиричних стріл тоді було випущено на його адресу!

«Але ж у Литві корупція стає масштабною, про що зазначають і на міжнародних форумах», — заявив член Сейму Литви, доктор економічних наук, професор Кястутіс Главіцкас. Нещодавно він повернувся з Гельсінкі, де був присутній на організованому Світовим банком семінарі з проблем корупції.

Факти, за словами Главіцкаса, який належить до фракції центрів у Сеймі, — вперта річ. І місяця не минає, щоб не було оприлюднено різні махінації осіб, які належать до «еліти правлячих». Однак, як висловився парламентарій, «дивна ситуація склалася у Литві: корупціонери лише преса критикує, але під статтю закону вони чомусь не потрапляють».

Як пише газета «Вярсло жиніос», коментуючи слова Главіцкаса, не давно сам генеральний прокурор

Педничя «крізь зуби» був змушений визнати, що «спіймати за руку держчиновника — дуже важко, довести його вину у хабарництві — ще важче, а притягти до кримінальної відповідальності практично неможливо». Газета іронізує: «Нарешті й генпрокурор визнав, що в Литві чиновники тотально беруть хабарі». Тепер, пише «Вярсло жиніос», не доводиться на міжнародних конференціях, де йдеться про корупцію, «мати вигляд білої ворони: у всіх, мовляв, є корупція, а в Литві — немає».

Як засвідчили опитування підприємців Литви, бізнесменам у республіці доводиться витратити 4,2 відсотка доходів на купівлю «прихильності» чиновників: «Навіть коли ви хочете у Литві відкрити перукарню на два місця, треба отримати дозвіл... 30 інстанцій».

Першість Японії
фахівці пов'язують з дієтою,
яка містить мало жирів

у зловживанні чоловіками
алкоголем, що призводить
до нещасливих випадків,
насилства та серцево-судинних захворювань.

Істотна різниця між тривалістю життя жінок і чоловіків має місце і в інших країнах колишнього СРСР. У Білорусі відповідно — 67,2 і 56,2 року. Серед республік колишнього СРСР найдовше живуть у Вірменії — 66,7 року (41-ше місце у світі), а найменше — в Туркменістані — 54,3 року (128-ме). Білорусь — на 83-му місці.

До речі, могутні США посідають у списку аж ніяк не почесне 24-те місце. Середня тривалість «здорового життя» тут 70 років (72,6 — для жінок і 67,5 — для чоловіків). Такі невисокі показники у найбагатшій країні планети керівник програми ВООЗ з політики в галузі охорони здоров'я Крістофер Мюррей розцінює як «один з найбільших сюрпризів нової рейтингової системи». Для того є кілька причин. Певні групи, зокрема, представники корінного населення США і афроамериканці, а також бідні

шари населення у містах
часто мають погане здоров'я. Через епідемію СНІДу порівняно висока смертність та інвалідність серед молодих людей і людей середнього віку. Сполучені Штати серед лідерів сумної статистики смертності від раку легень у зв'язку з палінням. Досить високий рівень насилства, особливо вбивств.

Першість Японії пояснюється тим, що в цій країні традиційно невисока захворюваність на серцево-судинні недуги, що фахівці пов'язують з дієтою, яка містить мало жирів. Крім того, японці порівняно мало палять. Проте, на жаль, дієта змінюється на гірше, а пристрасть до тютюну зростає. Однак згадаймо фільм «Легенда про Нараяма», в якому досить традиційно розв'язували проблему довгожителів: коли у старого випадали всі зуби, його відвозили в гори і залишали вмирати. Нині, за підрахунками експертів, у Японії після виходу на пенсію люди живуть практично стільки само, як до неї!

Яна ОСАДЧА.

Хроніка. Факти. Події

■ Київ

МЗС спростовує

Учора на брифінгу в МЗС було спростовано обвинувачення на адресу України в незаконних поставках зброї різним режимам та організаціям, зокрема в Сьєрра-Леоне, Конго, Буркіна-Фасо та Шри-Ланці, що лунали останнім часом у канадській та британській пресі. Представник МЗС заявив: «Сьогодні в Україні створена й успішно функціонує система експортного контролю, яка виключає можливість нелегальних поставок озброєнь і військової техніки будь-яким країнам та організаціям, щодо яких є міжнародні обмеження».

■ Оттава

Канада дасть нам 18 мільйонів

Під час свого офіційного візиту до Канади міністр закордонних справ України Борис Тарасюк заявив, що Україна розраховуватиме на підтримку Канади в закритті ЧАЕС. Канада оголосила про надання 18 млн. дол. США на будівництво саркофага четвертого блоку. «Ми вважаємо, що роль Канади як члена «великої сімки» буде велика», — сказав Б. Тарасюк.

■ Буенос-Айрес

Вибачення

ЗА ПЕРЕХОВУВАННЯ
НАЦИСТІВ

Президент Аргентини Фернандо де ла Руа вирішив вибачитися за роль його країни в переховуванні відомих нацистських злочинців після другої світової війни. Тодішній президент Аргентини Хуан Перон надав притулок приблизно 150 відомих нацистам, зокрема Адольфу Ейхману, якого вважають головним «архітектором» Холокосту.

■ Вашингтон

Компенсації

ЖЕРТВАМ РАБСТВА

Вашингтон і Берлін уклали юридичну угоду, що відкриває можливість виплати компенсацій жертвам рабської праці в роки нацизму. За словами представника міністерства фінансів США Стюарта Ейзенштата, вона передбачає захист німецьких компаній від можливих позовів у разі, якщо вони вийдуть до фонду загальним обсягом майже в п'ять мільярдів доларів. Тепер документ має ратифікувати німецький парламент.

■ Токіо

Прем'єрові надіслали радіоактивного листа

За останні кілька днів на адресу прем'єр-міністра Японії Йосіро Морі та деяких інших державних діячів надійшли конверти, в яких, окрім записки, містилися радіоактивна речовина. Крім офісу прем'єр-міністра, аналогічні конверти було надіслано до міністерства освіти, науки, оборони та поліцейського управління Токіо.

■ Пхеньян

Наступного разу гак над океаном буде не потрібний?

Учора в Пхеньяні розпочалася зустріч президента Республіки Корея Кім Де Джунга та лідера КНДР Кім Чен Іра. Літак, на якому летів Кім Де Джунг, змушений був зробити гак над океаном, щоб не перетинати кордон, який пильно охороняють. Кім Чен Ір особисто зустрів колегу в аеропорту. Південнокорейського президента супроводжують 130 бізнесменів і 50 журналістів. Очікується, що на саміті буде досягнуто домовленості про припинення війни, у стані якої досі перебувають КНДР і Республіка Корея.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ»
та зарубіжних інформагентств.
Фото АП.

Поряд з Гондурасом

Нині модно писати про різноманітні рейтинги на кшталт: хто багатший за всіх на світі, хто вільніший, хто екологічно чистіший тощо. І ми вже звикли, що Україна в таких списках «посяєна», як завжди кажуть у великому тенісі, десь у кінці першої сотні, а то й другої. Ну що, потішити вас тим, що в черговому рейтингу щодо тривалості життя щось змінилося, на жаль, не може. Хіба що підкоряючись національній звичці порівнювати не з тим, що краще, а з тим, що було й гірше, скажу: серед країн СНД ми все-таки не на останньому місці. Втім, міркуйте самі.

Отже, згідно з опублікованими в Женеві даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, яка вперше обчислила за новою методикою кількість років, що їх люди проводять при «доброму здоров'ї», окрім років фактичної інвалідності за хворобою чи у старості, Україна — на 70-му місці. Тривалість «здорового життя» — в середньому 61 рік. Ця цифра становить особливий інтерес у світлі законопроекту про збільшення віку пенсіонерів до 63 років, який нині розглядають...

В Україні очікувана тривалість «здорового життя» для дівчаток, які народилися в 1999 році, становить 67,5, а хлопчиків — 58,5 року. Наш сусід Росія посідає 91-ше місце у світі,

займаючи рядок між Тунісом та Гондурасом. А перше місце в японців: діти, які народилися в Японії 1999 року, мають шанс прожити здоровими до 74,5 року. За ними йдуть австралійці, французи та шведи. Загалом група лідерів складається переважно з країн Євросоюзу, а завершують таблицю держави Африки. На останньому, 191-му, місці — Сьєрра-Леоне, мешканцям якої доля відпустила менш як 26 років.

Повсюди у світі чоловіки живуть у середньому менше за жінок. У Росії «розрив» становить більш як 10 років. І це один з найвищих показників у світі. У нас цей розрив менший, проте він становить понад 7 років. Причину фахівці ВООЗ вбачають

Під час похорону президента Сирії у штовханині загинули 25 осіб. Сотні поранено

Річна фінансова звітність АБ «Національні інвестиції» за 1999 рік

Річний звіт про прибутки та збитки
на 1 січня 2000 року

АБ «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»

Рядок	Найменування статті	01-01-2000р.	01-01-1999р.
1.1.	Процентний дохід	8554	3087
1.2.	Процентні витрати	-7210	-1215
1.	Чистий процентний дохід	1344	1873
2.1.	Комісійний дохід	3895	218
2.2.	Комісійні витрати	-2130	-188
2.	Чистий комісійний дохід	1765	31
3.	Дивідендний дохід	0	0
4.	Чистий торговельний дохід	2081	1076
5.	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	2	0
6.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані й дочірні установи та інших інвестицій	0	0
7.	Інший операційний дохід	281	9
8.	Операційний дохід	5472	2988
9.	Загальноадміністративні витрати	-2293	-1100
10.	Витрати на персонал	-637	-489
11.	Прибуток від операцій	2541	1399
12.	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	-771	-1075
13.	Прибуток до оподаткування	1771	324
14.	Податок на прибуток	-672	-127
15.	Прибуток після оподаткування	1098	197
16.	Непередбачені доходи/витрати	0	-4
17.	Чистий прибуток/збиток банку	1098	192

Річний балансовий звіт
АБ «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»
на 1 січня 2000 року

Рядок	Найменування статті	01-01-2000р.	01-01-1999р.
1.	Кошти та залишки в НБУ	4785	3253
2.	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються НБУ, та цінні папери, емітовані НБУ	0	479
3.	Кошти в інших банках	24508	6065
4.	Цінні папери на продаж	7218	0
5.	Кредити та заборгованість клієнтів	22515	10482
6.	Інвестиційні цінні папери	45	2981
7.	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній та дочірніх установ	1	1
8.	Основні засоби та нематеріальні активи	299	303
9.	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	0
10.	Нараховані доходи до отримання	2040	485
11.	Інші активи	87	39
12.	Усього активів	61499	24089
13.	Кошти банків	26643	6353
14.	Кошти клієнтів	11415	8261
15.	Інші депозити	1174	0
16.	Боргові цінні папери емітовані банком	5094	0
17.	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів	0	0
18.	Нараховані витрати до сплати	42	8
19.	Інші зобов'язання	640	76
20.	Усього зобов'язань	45009	14698
21.	Статутний капітал	15000	9000
22.	Капіталізовані дивіденди	0	0
23.	Акції, викуплені в акціонерів	0	0
24.	Емісійні різниці	0	0
25.	Резерви	18	52
26.	Переоцінка основних засобів	0	0
27.	Нерозподілений прибуток	1471	339
28.	Усього власного капіталу	16489	9391
29.	Усього пасивів	61499	24089

Рух грошових коштів
АБ «НАЦІОНАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ»
на 1 січня 2000 року

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Поперед. рік
1.	Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	1098	192
2.	Поправки чистого прибутку	34	-3
3.	Нараховані витрати	-1558	-375
4.	Нараховані доходи	104	76
5.	Амортизація основних засобів	771	1075
6.	Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	-506	0
7.	Торговельний результат	513	0
8.	Нарахований та відстрочений податок	-2	0
9.	Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	0	0
10.	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії	0	0

10.	Амортизація дисконту і премії	921	-435
11.	Інший рух коштів, які не є грошовими	376	-52
12.	Чистий грошовий прибуток	1751	478
13.	Зменшення (збільшення) коштів, розміщених в інших банках, кредитів та передплат інших банкам	-16036	-367
14.	Зменшення (збільшення) кредитів клієнтам	-13118	-10130
15.	Зменшення (збільшення) інших активів	-8	-28
16.	Збільшення (зменшення) коштів отриманих від НБУ	0	0
17.	Збільшення (зменшення) коштів інших банків	19347	6353
18.	Збільшення (зменш.) поточ. та депоз. рахунків	3407	7948
19.	Збільшення (зменшення) інших зобов'язань	-307	-3803
20.	Реалізація (придб.) ЦП у портф. банку на прод.	-6558	677
21.	Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов'язань від операційної діяльності	-13273	650
22.	Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	-11522	1128
23.	Реалізація (придбання) - інвест. паперів	2956	-2547
24.	Зменшення (збільшення) вкладень в асоц. комп.	0	0
25.	Зменшення (збільшення) вкладень в доч. установи	0	0
26.	Зменшення (збільшення) ОЗ та НМА	-109	-235
27.	Чистий відплив грош. коштів від інвест. діяльності	2847	-2782
28.	Збільшення (зменшення) ЦП власного боргу	7380	0
29.	Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань	0	0
30.	Збільшення (зменшення) сплаченого акціон. капіталу	6000	7090
31.	Дивіденди, що сплачені протягом звітного періоду	0	0
32.	Чистий приплив грошових коштів від фін. діял-ті	13380	7090
33.	Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів	4705	5413
34.	Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	6019	606
35.	Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	10724	6019

Звіт про зміни у власному капіталі
АБ «Національні інвестиції»
на 1 січня 2000 року

Рядок	Найменування статті	Примітки	Статутний капітал, зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Переоцінка основних засобів	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резерви фонди, усього
1.	Залишок на 1 січня звітного року		9 000	0	0	52	0	339	0	9391
2.	Переоцінка основних засобів						0			0
3.	Дивіденди за минулий рік, сплачені						0		0	0
4.	Капіталізовані дивіденди за минулий рік							1098		1098
5.	Чистий прибуток					-52		43		
6.	Розподіл у загальні резерви банку							-9		
7.	Розподіл у резерви фонди									
8.	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал		0	0						0
9.	Регістрація акцій нового випуску (на суму внесків)		6 000	0					0	6000
10.	Купівля власних акцій			0	0				0	0
11.	Продаж раніше викуплених власних акцій			0	0					0
12.	Політичні або виправлення суттєвих помилок							0		0
13.	Ефект змін в облікових залишок за станом на 31 грудня звітного року		15 000	0	0	18	0	1471	0	16489

Голова Правління

Головний бухгалтер

ГОРОДНИК Н.А.

МОЛИБОГА Н.Г.

ВИТЯГ З АУДИТОРСЬКОГО ВИСНОВКУ

незалежного аудиторської фірми «Мульті - Аудит», що діє на підставі ліцензії № 000891, виданої згідно рішення Аудиторської палати України від 5 липня 1999 року за № 890 перевірки річної звітності за наслідками господарської діяльності Акціонерного банку «Національні інвестиції» за станом на 1 січня 2000 року та звіту про прибутки та збитки, використання прибутку.

В результаті проведення аудиту встановлено: Надана інформація дає дійсне та повне уявлення про реальний стан активів і пасивів Банку. Система бухгалтерського (фінансового) обліку, що використовується Банком, відповідає національним законодавчим та нормативним вимогам. Ми підтверджуємо, що фінансовий звіт в усіх суттєвих аспектах достовірно та повно відображає фінансову інформацію про Банк за станом на 1 січня 2000 року згідно з нормативними вимогами щодо організації бухгалтерського обліку та звітності комерційних банків в Україні.

Директор

Сертифікат серії Б № 000203 виданий рішенням Аудиторської палати України № 79 від 25 червня 1999 року.

ТКАЧЕНКО О. М.

Арбитражний суд г. Севастополя, 99011, ул. Суворова, 21 (по делу № 20-7/100) признал 22.05.2000 г. банкротом частного предпринимателя Щербачук Андрея Ильича, проживающего г. Севастополь, ул. Новороссийская, 8, кв. 1, зарегистрированного Ленинским райисполкомом г. Севастополя 11.03.1992 г. (т/с 26001501335711 в Севастопольском отделении Проминвестбанка Украины, МФО 324515) и открыл ликвидационную процедуру.

Требования кредиторов в месячный срок принимаются ликвидационной комиссией (99011, г. Севастополь, ул. Советская, 9), ликвидатор Дрогайцев А. О.

ООО «Комета Плюс» (код ЄГРПЕУ 30402177) объявляет о своем закрытии. Просьба кредиторам предъявить свои претензии в месячный срок.

Открытое акционерное общество «Южветметгазоочистка» сообщает, что общее собрание акционеров состоится 1 августа 2000 года в 12.00 по адресу: г. Запорожье, Северное шоссе, 30. Регистрация акционеров с 10.00 до 11.45.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах деятельности общества за 1999 год.
2. Отчет председателя ревизионной комиссии о работе правления за отчетный период. Заключение ревизионной комиссии по годовому отчету и балансу общества, отчет главного бухгалтера.
3. Утверждение годового отчета и баланса общества за 1999 год.
4. Об использовании средств фондов общества в 1999 году и плане распределения прибыли (порядке покрытия убытков) на 2000 год.
5. Определение стратегии развития и основные направления деятельности общества на 2000 год.
6. О внесении изменений и дополнений в устав общества.
7. Об утверждении внутренних документов общества.
8. Об утверждении условий договоров с аудитором и независимым регистратором на ведение реестра владельцев ценных бумаг общества.
9. О переизбрании ревизионной комиссии.

Правление.

До уваги акціонерів

ЗАТ «Харківський експериментальний завод» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 31 липня 2000 р. о 10.00 за адресою: м. Харків, проспект Дзюби, 2а.

Порядок денний:

1. Звіт керівництва.
2. Зміни до статуту.
3. Вибори керівних органів.
4. Різне.

Правління ЗАТ «ХЕЗ».

Совместное Украинско-Британское общество с ограниченной ответственностью «Украинская чаетравесочная фабрика «Ахмад Ти» (местонахождение: Украина, г. Харьков, ул. Сумская, 88-А, код ЄГРПΟΥ 25609854) объявляет об уменьшении собственного уставного фонда.

Арбитражний суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-А)

Порушив справи про банкрутство:

1. Б 24/15-00, Приватне підприємство «Технол», 49098 м. Дніпропетровськ, вул. Малиновського, 8/23, р/р 26006112831001 в КБ «Приватбанк».
2. Б 25-20/00, Довічне товариство «Балашов», 49098 м. Дніпропетровськ, вул. Білостоцького, 2-А, р/р 26005001492292 в Центральній філії АКБ «Прем'єрбанк».
3. Б 2/28-00, ПП «Октава», 49082 м. Дніпропетровськ, вул. Белградська, 128, р/р 26003112674001 в КБ «Приватбанк».
4. Б 2/46-00, ЗАТ «Москва», 49000 м. Дніпропетровськ, вул. Білостоцького, 2-А, р/р 26000110130001 в КБ «Приватбанк».
5. Б 15-7/00, ТОВ «Мономах 95», 49081 м. Дніпропетровськ, пр-кт Воронцова, 77/93, р/р 26008112088001 в КБ «Приватбанк».
6. Б 2/4-00, ЗАТ «Дніпрокомунтехсервіс», м. Дніпропет-

- ровськ, вул. Шинна, 24, р/р 26000101528001 в Жовтневому відділенні АКБ «Укробанк», МФО 305352.
7. Б 25-209/99, Державне підприємство «Будівельне управління УМВС України у Дніпропетровській області», 49069 м. Дніпропетровськ, вул. Куп'янська, 4, р/р 26006100421001, МФО 305017 в Обласній Дирекції АКБ УСБ.
8. Б 26/2-00, ПП «Згода-НП», 49107 м. Дніпропетровськ, вул. Великолукська, 15, р/р 26001007880100, МФО 305653 у АППБ «Аваль».
9. Б 15-14/00, ТОВ з іноземними інвестиціями — спільне підприємство «Юкам», 49000 м. Дніпропетровськ, вул. Баумана, 2, р/р 26006100901001, МФО 305374 у Кіровоському відділенні АКБ «Укробанк».
10. Б 2/1-00, ТОВ НВП «Промбуд», м. Дніпропетровськ, пр-кт Гагаріна, 99/148, р/р 26007001001874, МФО 305686 у АКБ «Прем'єрбанк».

11. Б 24/349-99, ТОВ Виробниче підприємство «Укрпромзабезпечення», Дніпропетровськ, пр-кт Гагаріна, 169, корп. 3, кв. 21, р/р 26007105256001, МФО 305299 у КБ «Приватбанк».
12. Б 18-193/99, ЗАТ «Парад», 49000 м. Дніпропетровськ, пр-кт К. Маркса, 60/507, р/р 26005200376002 у Правобережному відділенні АКБ «Україна».
13. Б 26/60-00, ПП «Водолей», 49000 м. Дніпропетровськ, пр-кт Пушкіна, 55, р/р 26008000256010 ДФ АБ «Укробанк».
14. Б 24/207-99, ТОВ «Українська транспортна компанія», 49009 м. Дніпропетровськ, вул. Бабушкіна, 15/25, р/р 26008105448001 в КБ «Приватбанк», МФО 305299.
15. Б 2/54-00, ТОВ «Агропродукт», 49112 м. Дніпропетровськ, вул. Космонавта Волкова, 4-Б, р/р 26006006240100 у АППБ «Аваль».

Майнові вимоги кредиторів та санаторів приймаються протягом місяця від дня публікації оголошення.

Громадяни чужих країн, єднайтеся!

«Мой адрес — не дом и не улица.
Мой адрес — Советский Союз»

За листами читачів

Так дзвінок і завзято ми співали ще десять років тому. Залишаючи Глухів чи Бердичів, посланці соючної України легко обживалися в Тюмені, підкорювали Чукотку і Нечорнозем'я, облаштовувалися в Мурманську й Владивостоці. У далекі краї ми їхали не лише «за туманом і запахом тайги», а й за карбованцем, який був значно «довший» за центральньо-європейський.

Але грянув серпень 1991-го. І той, хто не встиг, той запізнився. Нині в країні мешкає близько 88 тисяч земляків без громадянства. Тих, хто залишив рідну домівку, роботу, близьких і поїхав свого часу піднімати цілину, видобувати нафту й газ, мити золото і будувати, будувати, будувати.

Тепер ті об'єкти — на чужій території, а колись молоді, енергійні й здорові підкорювачі висот, крім хвороб і принизливої пенсії, «заробили» статус вигнанців. Вони, ті, хто віддав найкращі роки будовам століття, не потрібні ТАМ і не потрібні ТУТ. Там — зрозуміло. Але чому Батьківщина ставиться до них не по-материнськи тут, — зрозуміти важко.

«У далекому 1975-му ми чекали дитини. Обговорили перспективу і дійшли висновку, що на мої 100 карбованців і стипендію дружини жити в місті буде складно. Як і багато інших, хто не боїться роботи, ми поїхали на Крайню Північ. Міркували так: назбираємо на хату і повернемося. Заробітки в Норильську були не вельми великі, та все ж таки з допомогою батьків 1985 року ми заклали будинок. Збудували його через шість років. 1992-го повернулися, не без труднощів, шоправда, на Батьківщину. Прописалися, почали жити-поживати.

А торік вирішив я обміняти паспорт». І треба ж було надуматися, й справді, Петру Бялковському, автору цього листа, з'явився до паспортного відділу. Жив би собі тихенько у своїй Криничі Подільській, що в Боршівському районі на Тернопільщині, й горя не знав би. А тепер доведеться йому доводити, якого він коріння, хто його батьки-прадіди, де народився і знадобився. Бо не громадянин Петро Степанович. І дружина з дітьми — не громадяни.

Помилково, сказали йому чинуші, поставили їм у паспорті штамп «Україна».

«Виходить, помилково син півтора

року відслужив в українському війську, а я двічі на виборах голосував теж помилково», — зазначає наш читач.

Ось це мене не дивує. В нас держава тільки й може, що питати з громадян про виконаний обов'язок. А сама про підопічних, їхні долі мало піклується.

Про це листи Л. Маркович (Луцьк), Т. Прибитко (Ізмаїл), Л. Шульгіної (Черкаська область), Алли Краснобаєвої (П'ятихатки) і багатьох інших земляків, які ще мають повернути собі права громадянина України.

Усіх тимчасових негромадян об'єднує кричуща безгрошів'я, а отже, неможливість отримати громадянство.

Спочатку, як пояснюють у посольствах СНД в Києві, потрібно дати «відкупну» в розмірі 100—200 доларів за вихід із громадянства цієї країни, звідки ви після 1991 року приїхали. Для тих, хто не працює, і пенсіонерів — це фантастичні суми, які, до речі, визначили іноземні посольства.

Рідна влада чинить ще «справедливіше» і «гуманніше».

І січня минулого року втратив чинність п. 3 ст. 2 Закону України «Про громадянство України», який передбачав спрощене повернення у батьківське лоно корінних українців. Тобто тих, хто жив у інших країнах до 13 листопада 1991 року. Вони, вийшовши з громадянства, скажімо, Росії чи Казахстану, могли зібрати

відповідні документи, здати їх в обласні паспортні відділи і вже через місяць стати громадянином (громадянкою) України. До речі, автор пройшов цю спрощену, але досить принизливу процедуру доведення очевидного.

А тепер цей процес значно ускладнився.

«Відкупившись» від громадянства колишньої союсної республіки, Петро Бялковський і ще 88 тисяч безправних мешканців України, котрі претендують на відновлення громадянства, мають подати документи до районного паспортного відділу, потім — обласного, далі папери надійдуть до Міністерства внутрішніх справ, яке дещо з'ясує з Міністерством закордонних справ... І лише після цього справа потрапить до Управління громадянства Адміністрації Президента України. Він через рік підпише відповідний указ і тим самим вирішить їхню страдницьку долю.

Уявімо тепер, що всі претенденти на громадянство подали документи, і вони успішно лягли на стіл глави держави. Якщо він підписуватиме, скажімо, звернення пакетами (на 150 осіб кожний), знадобиться близько 600 указів.

Чи не справедливніше подовжити спрощену процедуру оформлення громадянства, як не раз подовжували, приміром, «ваучеризацію» всієї країни? Простіше, звісно, але тут слово за народними депутатами. Вони мають ухвалити відповідне рішення і полегшити долю десятків тисяч українців.

А тому: громадяни чужих країн, єднайтеся! Турбуйте обранців від ваших округів, просіть, вимагайте від них ініціативи, а в підсумку — захисту ваших прав і інтересів. Нагадайте можновладцям, що ви були, є і залишитесь дітьми неньки-України.

Р. С. Доки матеріал готувався до друку, громадяни чужих країн не сиділи, склавши руки. Вони просили, вимагали ініціативи від своїх обранців. У підсумку Верховна Рада внесла зміни до Закону України «Про громадянство України». У ньому подовжено термін подання заяв про визначення належності до громадянства України до 31 грудня 2004 року. Це означає, що процедура повернення до лона Вітчизни залишилася спрощеною. Тепер лише треба відшукати 100—200 доларів, щоб «відкупитися» від країн СНД, які стали чужі.

Іван ІЛЛЯШ.

Благородний ризик,

Ось так!

Навернення до активного життя багатьох дітей із фізичними вадами — педагогічний подвиг викладачів вищого профтехучилища № 57 Львова. Саме в цьому ВПУ вперше в Україні на свій страх і ризик почали навчати 45 дітей з ДЦП та 43 — з іншими фізичними вадами за фахом «обліковець бухгалтерських даних».

Професія ця непроста: треба давати раду з бухгалтерським обліком, аудитом, іноземною мовою, комп'ютером. Перших таких учнів прийняли на навчання у 1998 році. За цей час жодний навчальний заклад в Україні так і не повторив починання ВПУ № 57. Львівщина не є найзабрудненішою зоною, але в області понад 14 тисяч дітей з різними патологіями. З них 2687 потерпають від такої серйозної недуги, як ДЦП.

Львів.

або Як «церебральники» оволодівають бухгалтерією

Після закінчення школи перед цими дітьми постає питання: «Що далі?» У розвинених країнах давно розроблені й діють програми допомоги дітям-інвалідам (наприклад, у Польщі, в Познані, заклад профреабілітації таких дітей працює з 1919 року). А в нас вони самі на сам із бідують.

Педагогічний колектив ВПУ переживав, чи вживуться здорові й обділені природою діти. Але підлітки швидко порозумілися, почали краще вчитися. Здорові усвідомили, що їхні проблеми дріб'язкові порівняно з тими, які мають діти-інваліди. А хворі учні переконалися, що можуть дати собі раду в житті.

«Те, що ми робимо, — краплинка в морі, — зауважив голова комітету профосвіти облдержадміністрації Ярослав Камінецький. — Діти-інваліди повинні мати професію, бо не завжди будуть з батьками. Треба, щоб такі діти були корисні в суспільстві. Вони мають на це право. І так є у всьому світі».

Лариса ФАНГА.

Оголошення

ОАО «Снежнянское АТП 11412»

сообщает, что общее собрание акционеров состоится 28 июля 2000 года в 15 часов по адресу: Донецкая область, г. Снежное, ул. Шаумяна, 43. Актовый зал ОАО «Снежнянское АТП 11412».

Повестка дня:

1. Отчет председателя правления о работе предприятия за 1999 год и перспективе развития на 2000 год.

2. Выборы правления.

3. Выборы наблюдательного совета.

Регистрация участников собрания 28 июля 2000 г. с 13 до 15 час.

Для участия в собрании при себе иметь:

— для акционеров — документ, удостоверяющий личность;

— для доверенных лиц — доверенность на право голосования.

Правление ОАО «Снежнянское АТП 11412».

Повідомлення про збільшення статутного фонду товариства у зв'язку з індексацією основних фондів

Найменування емітента	Закрите акціонерне товариство завод «Автоштамп»
Місцезнаходження	28000, Україна, м. Олександрія, Кіровоградської обл., пров. Б. Йогансона, 1
Телефон	(05235) 2-11-15,
Факс	(05235) 2-43-91
Розмір статутного фонду	1 400 000 гривень
Рішення загальних зборів акціонерів	про збільшення статутного фонду від 28 березня 2000 року протокол № 1
Загальна сума акцій	1 400 000 гривень
Номинальна вартість акції	70 гривень кожна
Кількість акцій	20 000 шт.
Тип акцій	проста
Категорія акцій	іменна
Форма випуску акцій	бездокументарна
Отримання акцій нової номінальної вартості	виписка з реєстру власників іменних цінних паперів
Порядок отримання	за отриманням виписок звертатися за адресою: 28 000, Україна, м. Олександрія, Кіровоградської обл., пров. Б. Йогансона, 1.

ВАТ «Турбівський цукровий завод»

скликає чергові збори акціонерів 1 серпня 2000 року.

Збори відбудуться в Будинку культури цукрозаводу за адресою смт. Турбів, вул. Миру, 80 о 10 годині ранку.

Порядок денний:

1. Звіт про фінансово-господарську діяльність за 1999 рік.

2. Звіт і висновки ревізкомісії по балансу товариства.

3. Затвердження річного звіту та балансу.

4. Перспективи розвитку товариства в 2000 році.

5. Вибори Ради товариства.

6. Вибори ревізкомісії.

7. Затвердження внутрішніх нормативних документів.

8. Про внесення змін та доповнень до Статуту.

9. Про кредитування підприємства. Акціонерам для участі в зборах необхідно мати паспорт, а представникам — доручення.

Регістрація акціонерів за місцем проведення зборів з 8 год. до 9 год. 45 хв.

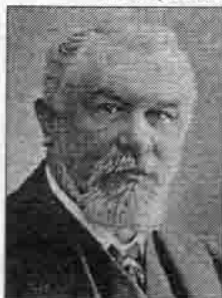
Адміністрація.

Обличчя тисячоліть 2000

IV. 1501—2000 рр.

Степан Макаров ▶
(1849—1904) —

флотоводець, океанограф, полярний дослідник.

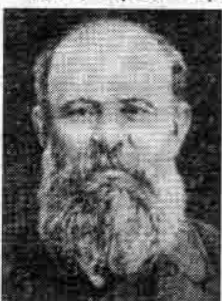

Олександр Терещенко
(1856—1911) —

промисловець, меценат.

Роман Кондратенко ▶
(1857—1904) — військовий діяч, герой Порт-Артура.

Микола Андрусов
(1861—1924) — геолог, академік.

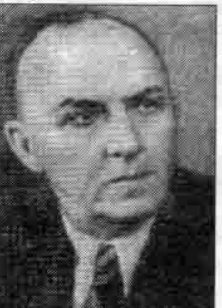

Борис Ляпунов ▶
(1862—1943) — мовознавець, академік.

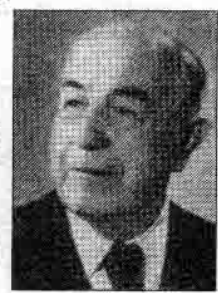

Михайло Крат (1892—1979) — військовий діяч УНР.

Йосип Гірняк ▶
(1895—1989) — актор, режисер.

Іван Любич
(1899—1981) — актор, режисер.

Іван Швець ▶
(1901—1983) — вчений у галузі енергетики, академік.

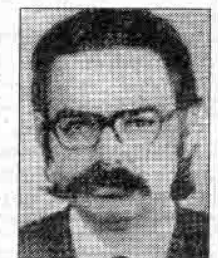
Параска Ангеліна
(1913—1959) — організатор сільськогосподарського виробництва.

Семен Онипко ▶
(1913—1975) — актор.

Султан Амет-Хан
(1920—1971) — військовий діяч УРСР.

Петро Скунець ▶
(народ. 1942) — поет.

(№ 79. Далі буде).

Ведучий рубрики Віталій АБЛИЦОВ.

Вони не потрібні ТАМ і не потрібні ТУТ

ДАЛІ БУДЕ Тупикова ситуація

«Голос України», 14 червня 2000 року. № 105 (2352)

А Акція відбулася. Що зроблено?

Під час зустрічі читачів з «голосукраїнцями» народний художник України директор Чернігівського художнього музею Володимир Ємець передав редакції відкритого листа про свою незгоду з рішенням облдержадміністрації щодо надання будівлі музейного закладу в оперативне управління облуправління культури «з наступною передачею площ іншим організаціям».

Начальник облуправління культури Олег Васюта нещодавно зазначив: «Згідно з розпорядженням облдержадміністрації будівлю по вул. Горького, 6 у Чернігові передано управлінню культури облдержадміністрації з наступною передачею у безкоштовне користування обласному історичному музею ім. В. Тарновського (368 кв. м) і в оренду громадській організації «Пласт-Арт» (1015 кв. м). Постійна комісія з питань управління та розпорядження об'єктами комунальної власності Чернігівської обласної ради своїм рішенням визнала дане розпорядження облдержадміністрації доцільним, запропонувала управлінню культури у визначений термін оформити документи прийому-передавання і взяти будівлю на свій баланс.

Вона визнала за можливе передати «Пласт-

Рік тому в Чернігові відбувся День відкритого листа «Голосу України»

Арту» в оренду частину площ будівлі по вул. Горького, 6 за умови чіткого визначення в договорі оренди обов'язків орендаря щодо проведення за власні кошти ремонтних робіт в орендованих приміщеннях.

Питання використання приміщення вивчалось також прокуратурою Чернігівської області, яка не знайшла підстав для опротестування згаданого розпорядження облдержадміністрації.

«Голос України» вже писав про закриття художнього музею. Володимир Ємець тоді повідомив нам, що через відсутність коштів на ремонт, сучасної системи охорони він не може забезпечити охоронність 15 тисяч експонатів. Після звернення директора музею до Богдана Ступки в Чернігів приїздила комісія Міністерства культури. Вона зобов'язала начальника управління культури Олега Васюту вишукати можливість і профінансувати роботи, забезпечити приміщення музею сучасними засобами охоронно-пожежної сигналізації.

На жаль, таких коштів — а це три мільйони гривень — в області немає. Сесія облради виділила на культуру Придесення п'ять мільйонів гривень, що менше, ніж торік...

Схоже, розв'язання проблем художнього музею відкладається. Чернігівський корпуск потвертатиметься до цієї теми.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Мати просила
взяти сина в армію,
щоб врятувати
від недоїдання

Плакала від бідності й печалі

Теореми буття

Коли автобус від'їхав від призовного пункту, натовп розсіявся. Але одна жінка, присівши на лавку, гірко плакала. Її втішав високий, але тоненький, наче стеблина, юнак. «Та не побивайтеся так, все буде добре: відслужить — не встигнете й скучити», — спробувала втішити жінку і я. Але на це від Галини М. почула таке:

— Ні, мого не взяли в армію, хоча й благала райвійськкомата. Лікарі забракували, — кивнула вона в бік сина, — бо він у вазі недобирає до норми одинадцять кілограмів.

А звідки взятися тим кілограмам? У хаті немає достатку. Я і сьогодні до райцентру за позичені приїхала. А назад доставатимемося з сином попутками, бо хоче вірте — хочете ні, а в гаманці — жодної копійки.

Не завжди ми так жили: мали і хліб, і до хліба. Але доля, певно, відвернулася від нас. Я

тепер без роботи, бо магазин, де працювала прибиральницею, зачинений — кооператив зараз у скруті). Чоловік ширкуляркою покалічив праву руку (а був же хорошим столяром). Дуже переживав, що не може на хліб заробити, бо на таку сімейку, як наша (а в нас п'ятеро синів), його пенсії не вистає. Почав пити, тепер і дня немає, щоб був тверезий. З хати теж не виженеш — він же її будував. Та й куди піде? Отож, на мені одній все і тримається. Щоправда, сини допомагають. Маємо чимало городу, але то-

рік його підтопило (ви, мабуть, чули про повінь у нас на Поліссі?) — город біля річки був. А цього року все почорніло від травневих заморозків — не знаю, чи й відійде... То зараз навіть картоплі нема вдосталь.

Кабанця годували, але якось уночі злодії вкрали з хліва — ми й не чули. Тоді по селу і курей покрали в багатьох: люди ж без роботи, хочуть їсти. Ото й крадуть...

То чим годувати синів? Думала, оце Юрка в армію візьмуть, то хоч там голодний не буде. Сусідський хлопець прийшов звідти поспівілий. Але, як бачите, не взяли мого сина до війська, хоча й просила дуже. Військком, узнавши про нашу бідність, розпорядився видати вермішелі й тушонки...

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

3 ПОШТИ

І маку хочеться, і штраф колется

В одній газеті ми прочитали замітку під назвою «Маку — так!». Там йшлося про те, що Верховна Рада дозволила сіяти мак для кулінарних потреб на присадибних ділянках. Весною ми мак посіяли і вже встигли зробити першу прополку. Та раптом вийшла постановка райдержадміністрації, в якій за посів маку встановлено штрафи від 300 до 900 гривень. А про дозвіл районна влада нічого не знає. То що нам робити, пиріжків з маком хочеться — аж кортить?..

Віктор ГМИР.

Мирне
Костопільського району
Рівненської області.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Шановний Вікторе Івановичу, на жаль, наші колеги з іншого видання помилилися самі і ввели вас в оману. Як нам повідомили в Мінзагпромі, всі зміни у законодавстві про культивування маку стосуються тільки товаровиробників. Саме вони, за наявності відповідних документів і виконання певних умов, мають право вирощувати мак. А вирощування маку на присадибних ділянках суворо заборонено. Порушення цієї заборони може призвести не тільки до адміністративної, а й до кримінальної відповідальності. Отже, і вам, і іншим любителям національних страв ми можемо порадити купувати мак у торговельній мережі. Інші способи можуть мати сумні наслідки.

На знімку: мак буває різний. Один — для сумнівної насолоди, інший — для краси.

Фото Василя БУРМИ.

Здоровий спосіб життя вигідний... не завжди?

Чогось не збагнув. У вашій газеті повідомлялося про акцію боротьби з курінням. Якщо людина, яка палить, на місяць відмовиться від цієї шкідливої звички, вона має шанс отримати цінний приз, або навіть поїхати на Мальту. Я не палив ніколи — і жодних тобів призів. Цікаво, якщо про це дізнаються ініціатори акції, який приз очікує на мене тоді?

Василь ОСЕЛЕДЧЕНКО.

Торез
Донецької області.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Шановний Василю Єгоровичу, ви вже отримали найцінніший приз, бо нема нічого дорожчого за здоров'я.

Фотофакт

У Миколаївському зоопарку в сім'ї бегемотів з'явилося потомство. Гіпопотамчик уже набрав понад 100 кілограмів ваги.

Фото Олександра КРЕМКА.

Редактор номера Леонід БРОВЧЕНКО.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Спорт

Чемпіонат Європи. Фінальний турнір. Стадіони Бельгії та Нідерландів.

Група А. 12 червня. Лєж. Німеччина — Румунія, 1:1. Шоль, 28 — Молдован, 5.

Ейндховен. Португалія — Англія, 3:2. Фігу, 22, Жоао Пінту, 37, Нуну Гомеш, 59 — Скоулз, 3, МакМанаман, 18.

Либонь, найпалкіші прихильники червоно-зелених похнюпили носі, коли Віктор Байя пропустив другого м'яча від англійців. Ішла, нагадаю, лише 18-та хвилина поєдинку. За такого перебігу подій у будь-кого могли опуститися руки. Але збірна Португалії, з'ясувалося, — колектив із міцними нервами і сильною волею.

Тепер англійській команді доведеться докласти чимало зусиль, щоб вирівняти становище. Її наступний суперник — збірна Німеччини. Цей матч має дати відповідь на запитання: чи продовжить команда Англії боротьбу на другому етапі.

Ми знову мали телефонний зв'язок із першим віцепрезидентом ФФУ Віктором Банниковим, який є членом Комітету УЄФА з проведення Євро-2000. Віктор Максимович повідомив, що преса піддала нищівній критиці роботу арбітрів на чемпіонаті. Найбільше на горіхи перепало італійцеві П'єр-Луїджі Колліна. Представник мас-медіа і вболівальники вважають, що той «вбив» збірну Чехії у матчі з нідерландцями, призначивши сумнівний пенальті у ворота чехів на передостанній хвилині.

Співчувають і туркам. Вони також поступилися італійцям через злочасний одинадцятиметровий, який,

Свідцтво про реєстрацію
періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень
(крім неділі й понеділка)
українською і російською мовами. Індекс 60955.
Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311105.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Футбол

Атака — всьому голова. А від дій арбітрів голова йде обертом

Чемпіонат Європи. Фінальний турнір. Стадіони Бельгії та Нідерландів.

Група А. 12 червня. Лєж. Німеччина — Румунія, 1:1. Шоль, 28 — Молдован, 5.

Ейндховен. Португалія — Англія, 3:2. Фігу, 22, Жоао Пінту, 37, Нуну Гомеш, 59 — Скоулз, 3, МакМанаман, 18.

Либонь, найпалкіші прихильники червоно-зелених похнюпили носі, коли Віктор Байя пропустив другого м'яча від англійців. Ішла, нагадаю, лише 18-та хвилина поєдинку. За такого перебігу подій у будь-кого могли опуститися руки. Але збірна Португалії, з'ясувалося, — колектив із міцними нервами і сильною волею.

Тепер англійській команді доведеться докласти чимало зусиль, щоб вирівняти становище. Її наступний суперник — збірна Німеччини. Цей матч має дати відповідь на запитання: чи продовжить команда Англії боротьбу на другому етапі.

Ми знову мали телефонний зв'язок із першим віцепрезидентом ФФУ Віктором Банниковим, який є членом Комітету УЄФА з проведення Євро-2000. Віктор Максимович повідомив, що преса піддала нищівній критиці роботу арбітрів на чемпіонаті. Найбільше на горіхи перепало італійцеві П'єр-Луїджі Колліна. Представник мас-медіа і вболівальники вважають, що той «вбив» збірну Чехії у матчі з нідерландцями, призначивши сумнівний пенальті у ворота чехів на передостанній хвилині.

Співчувають і туркам. Вони також поступилися італійцям через злочасний одинадцятиметровий, який,

за свідченням преси, шотландець Х'ю Даллас висмок-
тав з пальця.

Але на цьому невістному тлі є напрочуд приємний момент: у кожному матчі забивають багато м'ячів. Отже, атака поки що переважає над захистом.

Шацьких забиває.

Але й Гецько не дремає ...

Чемпіонат країни. Вища ліга. Відкладені матчі 16-го туру.

«Металург» Зп — «Динамо». 0:3. 8 000. Михайленко, 9, Шацьких, 42, 87.

«Кривбас» — «Прикарпаття». 3:0. 6 000. Паляниця, 41, Гецько, 79, Гребенюк, 81.

«ДИНАМО» — 77 очок, «ШАХТАР», «КРИВБАС» — по 57,

«Ворскла» — 46, «Металіст» — 41, «Металург» Д — 40,

«Металург» Зп — 38, «Карпати» — 37, «Металург» М — 36,

ЦСКА — 35, «Дніпро» — 30, «Таврія» — 29, «Прикарпаття»,

«ЧОРНОМОРЕЦЬ» — по 26, «НИВА» — 25, «ЗІРКА» — 8.

Бомбардири: Гецько — 19 м'ячів, Шацьких, Ребров — по 18.

Наступний (29-й) тур відбудеться 16 червня.

Теніс

Медведев починає з перемоги

Вдало стартував у міжнародному турнірі, що відбувається в місті Галле (Німеччина), киянин Андрій Медведев. Наш найсильніший тенісист узяв гору над німцем Райнером Шукером.

Добірку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Блос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса ВР України:

01008, м. Київ-19,

вул. М. Грушевського, 5.

Адреса редакції:

03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;

телефакс — 224-72-54;

відділ реклами — 446-91-37,

441-89-34, 441-89-44;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: sekret@golos.rel.com